

Robòtica: Raiden Project

Bartomeu Miró Mateu ^{*}
Lluís Cortès Rullan [†]

22 de maig de 2011

Primera pràctica de Robòtica de l'apartat de robòtica industrial. Control d'un braç robot Mitsubishi RV-6S programat en MELFA Basic IV destinant a la paletització de peces colorides circulars.

---

^{*}bartomeumiro a gmail punt com

[†]lluisbinet a gmail punt com

Índex

1	Interpretació de l'enunciat i modelat de l'escenari	3
1.1	Interpretació de l'enunciat	3
1.2	Modelat de l'entorn	3
1.3	Consideracions de l'entorn	4
2	Moviment del robot	6
3	Càlculs	8
3.1	Transformació de sistemes de coordenades	8
3.2	Càlcul de piles, pals (X,Y) i altura de peces (Z)	9
4	Estructura del programa	10
4.1	Macros, paràmetres	10
4.2	Estructura del codi	11
4.2.1	Auxiliars	12
4.2.2	Inicialitzacions	12
4.2.3	Càlcul de punts	13
4.2.4	Munta palé	15
4.2.5	Desmunta palé	16
4.2.6	Acaba	17
5	Joc de proves	18
6	Incidents, problemàtica al desenvolupament i valoració	19
6.1	Problemàtica física	19
6.2	Problemàtica virtual	19
6.3	Valoració	20
7	Annex: Codi font complet	21

1 Interpretació de l'enunciat i modelat de l'escenari

En aquest apartat s'expliquen les extensions i suposicions de l'enunciat original, així com el modelat de l'entorn del robot.

1.1 Interpretació de l'enunciat

Tal i com es demana el programa està parametritzat segons la posició de la càmera, el punt P que aquesta detecta i l'angle α . A més existeixen altres paràmetres com els punts on es troben les peces originalment i on es deixen al final.

Per altra banda s'ha introduït la possibilitat de fixar un nombre diferent de peces a cada pila, per tant es poden tenir piles amb diferent número de peces. També és té amb compte la possibilitat de tenir més d'una peça, o cap, d'algun tipus.

Tots aquests paràmetres es tornen a veure detallats en l'apartat d'explicació del codi on s'expliquen les *Macros pròpies* 4.1.

1.2 Modelat de l'entorn

L'enunciat deixa oberta la possibilitat de que fer amb les peces de tipus 4, en aquest punt s'ha optat per posar-les al pal 4 per aprofitar el codi ja escrit i així seguir la coherència i estructura dels tipus de peça anteriors. El fet de no optar per apilar-les en qualsevol punt de l'entorn es perquè en la paletització ja s'ha demostrat coneixement de com apilar peces i tractar el tipus 4 de manera diferent als anteriors minvava elegància al codi i l'execució.

En la figura 1.2 següent es poden veure tots els paràmetres i punts (marcats amb una estrella) que caracteritzen l'escenari.

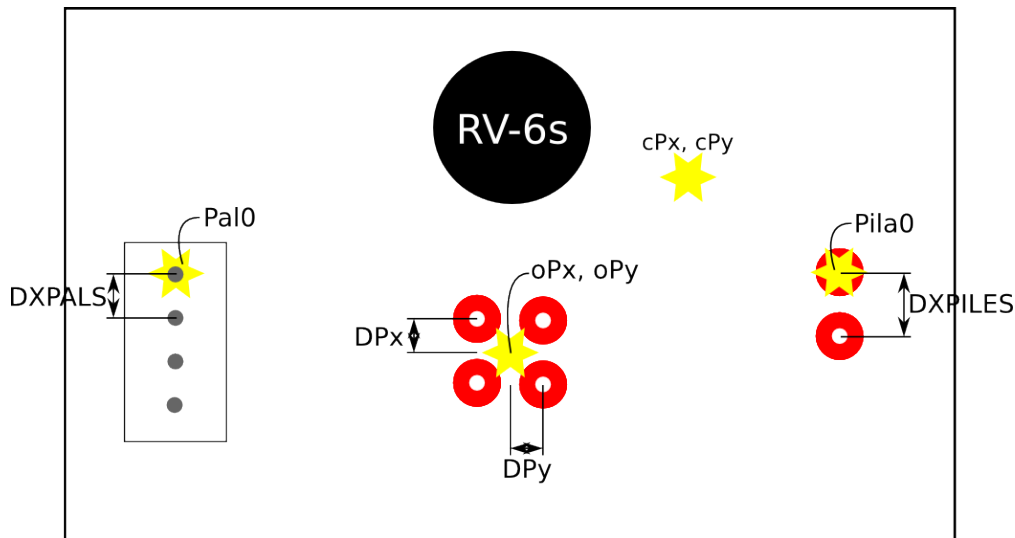

Figura 1: Escenari del robot

La figura es veu complementada amb el llistat de punts emprats a la pràctica.

```
DEF POS Paralisi = (337.16, -14.95, 270.30, -179.98, -0.36, -177.39) (7,0)
DEF POS Pal0     = (308.00, -550.00, 280.00, 171.00, -57.00, -79.00) (7,0)
DEF POS Pila0    = (340.18, 481.51, 280.00, -179.98, -0.36, -90.00) (7,0)
DEF POS Pale0    = ( 0.00, 0.00, 280.00, -179.98, -0.36, -90.00) (7,0)
DEF POS PaleOut0 = (337.00, -450.00, 280.00, 171.00, -57.00, -79.00) (7,0)
```

Com es detalla en l'apartat de *calcul de punts* 3.2 s'ha intentat minimitzar el nombre de punts capturats per tal de calcular els demés en relació a aquests.

A continuació s'explica la utilitat de cada punt o posició.

Paralisi Guarda la posició del robot en repòs.

Pal0 Posició del braç sobre el primer pal (amb la pinça tombada).

Pila0 Posició del braç sobre la primera pila (amb pinça perpendicular)

Pale0 Orientació del braç robot per posar peces del palé (amb la pinça perpendicular).

PaleOut0 Orientació del braç robot per agafar les peces del palé (amb la pinça tombada)

1.3 Consideracions de l'entorn

A efectes pràctics a la imatge següent es veu el posicionat de les peces d'una forma humanament comprensible emprant les marques fetes per els alumnes sobre l'entorn i existents a data de 22 de maig de 2011.

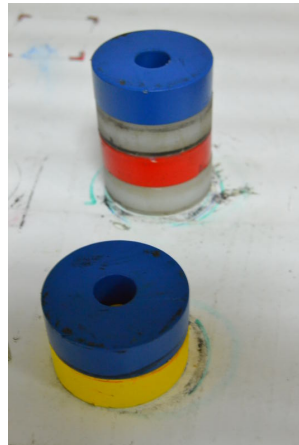

Figura 2: Posicionat de les piles a l'entorn

A la imatge es pot apreciar com la primera pila està al centre fet amb retolador negre i la segona seguint el cercle fet amb bolígraf *Bic* blau.

Degut a l'esgotament de les bateries dels codificadors angulars¹ l'han hagut de re-calular les orientacions del braç, això provoca un des-calibrat. El cas es que després del re-calibrat del braç sempre quedava uns mil·límetres curt en l'eix *Y* per la introducció de les peces de tipus 4. Donat que l'eix *Y* es suposadament constant als quatre pals s'ha optat per moure la base en lloc d'ofuscar el codi amb un cas especial. Concretament s'ha de rotar el suport dels pals sobre el Pal0 en sentit anti-horari quedant el peu del costat del pal 3 com indica la figura 1.3.

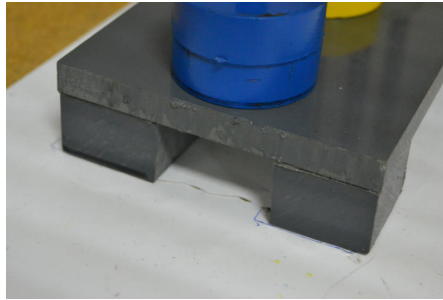

Figura 3: Pals moguts, correcció després de l'esgotament de les bateries

Aquest fet es deu molt possiblement a lleugeres modificacions de l'orientació de la pinça que s'han hagut de re-calcular. La inversió de temps que suposa el re-ajustament, que ja va fer-se al seu moment abans de l'incident, s'ha considerat escesiva i duplicada podent arreglar la situació amb un simple moviment de la base dels pals.

---

¹Una setmana abans de l'entrega quan la practica ja estava llesta uns alumnes reportarden el mal funcionament del braç, segons la versió oficial s'havien esgotat unes bateries encarregades d'alimentar els codificadors angulars optics que quarden les posicions de les articulacions del braç. Un com reestablert el robot ha variat lleugerament el seu calibrat, cosa que ha forçata als alumnes que ja tenen la practica llesta a reintroduir les punts i orientacions del braç que tenien guardats.

2 Moviment del robot

En aquest punt descrivim el moviment del braç robot i el perquè de l'ordre o orientacions del mateix.

Totes les aproximacions a les peces es fan des de dalt. El braç robot es posiciona a XY sobre la peça en qüestió i després efectua un descens en Z . Un cop agafada efectua el moviment invers, ascens a Z i després el desplaçament corresponent al pla XY on es consideren segurs els moviments. Aquest pla de seguretat en la pràctica ve donat per la variable zS fixada per defecte a 280.0.

Els desplaçaments al pla de seguretat es realitzen a una major velocitat que els descensos que conformen les aproximacions. A l'apartat de *Macros pròpies* 4.1 estan descrites les variables que ho controlen.

En primer lloc el robot agafa les peces del les piles inicials. Aquestes són col·locades a la zona de paletització. Ambdues accions és duen a terme amb la pinça perpendicular al pla XY (figura 2), ja que es la posició més segura i còmode de programar per l'agafada de peces.

Figura 4: Aproximació amb la pinça perpendicular al pla XY

Cal remarcar que la pinça està mirant cap al vidre protector i la paret, de tal manera que l'operari veu el metall. Si no s'agafés bé la peça i aquesta sortís disparada ho faria en direcció a la paret o el vidre protector, no cap a l'operari.

Un cop acabat el muntatge del palé és desmunta amb la pinça tombada, s'agafen les peces començant per les que es troben més a l'esquerra del braç robot, per col·locar-les als pals.

El fet de tornar la pinça és per incrementar l'abast del braç robot. Amb la pinça perpendicular al pla XY , com s'havia efectuat el muntatge del palé, no és possible arribar als pals 3 i 4. Com que s'ha decidit tornar la pinça cap a l'esquerra², des

---

²Els pals estan a la dreta del robot, per tant convé tornar la pinça a la esquerra per simplificar els moviments i evitar haver de fer un gir del braç

de el punt de vista del robot, s'han de recollir les peces d'esquerra a dreta per tal de evitar que el braç col·lisi (fig. 2) amb algun dels munts del palé encara existents.

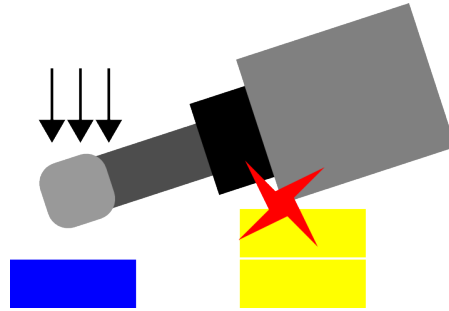

Figura 5: Col·lisió amb el munt de peces grogues intentant agafar l'última peça blava

Així doncs l'ordre de des-paletització depèn de l'angle i no del tipus de peça. Com és pot veure a la figura 2 existeixen vuit possibles casos que es veuen reflectits en l'explicació del codi font corresponent, secció 4.2.3.

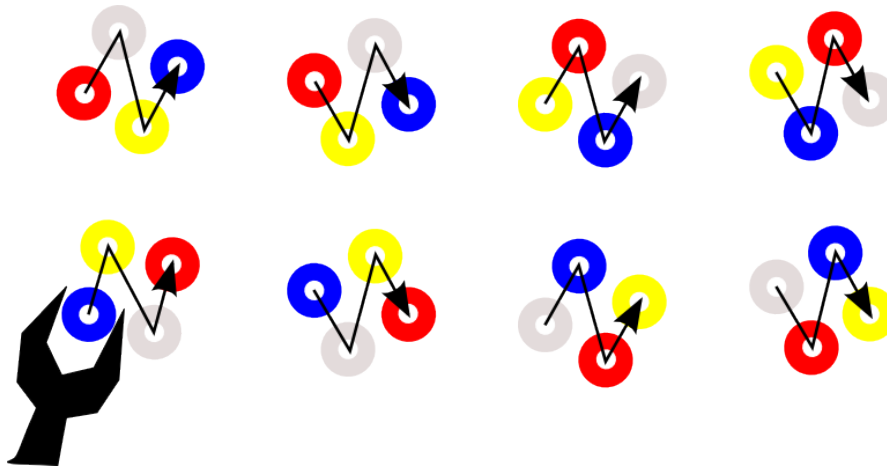

Figura 6: Ordre de recollida de les peces segons l'angle α

3 Càlculs

L'apartat de càlculs inclou els requerits per l'enunciat a l'haver de transformar el punt P del sistema de coordenades de la càmera al del braç robot. En aquest punt es mostra el procés de obtenció de les equacions per fer tal transformació que seran implementades al programa.

Per altra banda es mostra el càlcul dels punts emprats de la situació dels objectes en l'entorn a partir dels seus homòlegs. Com s'ha mencionat la posició dels pals es relativa a un punt, concretament tots els pals on es deixen les peces venen en funció de la posició del primer. De la mateixa manera la posició de cada pila on inicialment es recullen les peces ve en funció de la posició de la primera pila, el nombre de piles i la distància entre elles.

Finalment també es descriu el càlcul de punts en Z on s'agafen les peces en funció del pla de terra, l'altura de les peces i la quantitat de les mateixes.

3.1 Transformació de sistemes de coordenades

Amb l'enunciat tenim la posició de la càmera {C} respecte el robot {R} i la posició del punt P, que es el centre de sistema de coordenades del palé {P}, respecte la càmera. El que volem es posar el punt P en el sistemes de coordenades del robot.

Així doncs definim:

${}^R T_C$ La matriu de transformació d'un punt del robot a la càmera

${}^C T_P$ La matriu de transformació d'un punt de la càmera al palé

${}^P P$ Punt en el sistema de coordenades del palé

${}^R P$ Punt en el sistema de coordenades del robot

Combinant aquestes matrius obtenim que:

$${}^R T_C \times {}^C T_P \times {}^P P = {}^R P$$

Per tant hem de cercar ${}^R T_P$:

$${}^R T_P = {}^R T_C \times {}^C T_P$$

$${}^R T_P = \left(\begin{array}{ccc|c} 0 & 1 & 0 & cPx \\ 1 & 0 & 0 & cPy \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ \hline 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \times \left(\begin{array}{ccc|c} \cos\phi & -\sin\phi & 0 & oPx \\ \sin\phi & \cos\phi & 0 & oPy \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ \hline 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right)$$
$${}^R T_P = \left(\begin{array}{ccc|c} \sin\phi & \cos\phi & 0 & oPy + cPx \\ \cos\phi & -\sin\phi & 0 & oPx + cPy \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ \hline 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right)$$

Així doncs per passar d'un punt del sistema de coordenades ${}^P P$ a ${}^R P$ ho feim així:

$${}^R T \times {}^P P = {}^R P$$

En el cas genèric agafam ${}^P P = \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{pmatrix}$

$$\left(\begin{array}{ccc|c} \sin\phi & \cos\phi & 0 & oPy + cPx \\ \cos\phi & -\sin\phi & 0 & oPx + cPy \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \times \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x \times \sin\phi + y \times \cos\phi + cPy + cPx \\ x \times \cos\phi - y \times \sin\phi + oPx + cPy \\ -z \\ 1 \end{pmatrix}$$

De on extreim les següents equacions que seran implementades dins del nostre programa (secció 4.2.1).

$${}^R P_X = x \times \sin\phi + y \times \cos\phi + cPy + cPx$$

$${}^R P_Y = x \times \cos\phi - y \times \sin\phi + oPx + cPy$$

$${}^R P_Z = -z$$

3.2 Càlcul de piles, pals (X,Y) i altura de peces (Z)

A banda de la transformació de punts entre sistemes de coordenades hi ha altres punts a calcular. El primer són les piles d'on s'agafen les peces. Dins del llistat de punts tenim el punt de la primera pila, les següents es troben situades a un desplaçament en X. Així doncs en el nostre escenari senzillament s'ha de incrementar en X el valor de la distància entre piles. Succeeix exactament el mateix amb els pals on es deixen les peces.

$$Pila_i.X = Pila_0.X + i \times \Delta X_{pila}$$

$$Pila_i.Y = Pila_0.Y + i \times \Delta Y_{pila}$$

$$Pal_i.X = Pal_0.X + i \times \Delta X_{pal}$$

$$Pal_i.Y = Pal_0.Y + i \times \Delta Y_{pal}$$

Els detalls de implementació i valors de les constants de separació es poden veure en l'apartat específic 4.2.3 on s'explica el codi font. Cal remarcar que al codi també figura un desplaçament en Y, per si es volguessin posar les piles o pals fent una diagonal, però per defecte la *macro* està inicialitzada a 0.

4 Estructura del programa

El programa es divideix en cinc seccions.

Capçalera de l'enunciat Interfície de *macros* requerida per l'enunciat on hi ha paràmetres com l'angle α .

Macros pròpies Re-assignació de valors per les funcionalitats extra que s'han implementat com ara emprar piles amb nombre de peces diferents, si es vol fer una execució amb l'enunciat original sols fa falta assignar els valors de les variables de la secció anterior.

Declaracions pròpies Aquí es declaren les variables globals pròpies del programa, en principi sols les ha de tocar el programador.

Rutines Codi de les rutines on es desenvolupa tota la pràctica.

Main Simple crida ordenada a les rutines per desencadenar l'execució.

4.1 Macros, paràmetres

Les *macros*³ de la *capçalera de l'enunciat* ja estan explicades al propi enunciat, aquí s'expliquen les altres *macros* introduïdes per les funcionalitats pròpies, corresponents a l'apartat de *Macros pròpies*.

PINCA Valor de la pinça emprada, en el nostre cas el robot només en té una i és la 1.

DPALE Retard (*Delay*) de 4 segons requerit a l'enunciat un cop s'ha muntat el palé.

D#PINCA% Retards aplicats després de *O#brir* o *T#ancar* la pinça en funció de si es *I%inicial* o *F%inal*, abans o després d'agafar la peça.

VLENT Velocitat a la qual es duen a terme les aproximacions delicades, com l'agafada de peces.

VNORMAL Velocitat a la que es desplaça normalment el braç en els trajectes segurs.

ZS Pla *Z* on es consideren segurs els moviments del braç robot i on es duen a terme els desplaçaments llargs.

ZTPT Pla de Terra ($Z = 0$) amb la Pinça Tombada

ZTPR Pla de terra amb la pinça perpendicular al pla *XY*

---

³Cal mencionar que aquests valors no són realment *macros* sinó variables, una *macro* es resol en temps de pre-processor no en temps de compilació o execució, el fet de que el llenguatge no disposi de *macros* porta alguns problemes mencionats a l'apartat de incidents 6.

TP Tipus de Peça diferents que tenim, es igual el número de munts del palé i de pals de destí.

PILES Número de piles d'on es fa la recollida inicial de peces.

PALS Número de pals de destí on es deixen les peces.

DT Retard per l'obertura i tancament de la pinça.

HDISC Altura de les peces (discs)

D#PILES Distància en X i Y entre les piles

D#PALS Distància en X i Y entre els pals

DZPAL Distància Z a baixar per introduir la peça dins el pal.

RELPALE(T,E) Distància relativa de la peça tipus T al punt P , en funció de l'eix E (1 per X , 2 per Y)

4.2 Estructura del codi

En el codi s'ha fet una funció per cada acció i alguna d'auxiliar transversal. La intenció es dedicar tota la feina a les rutines i que la lectura del programa sigui el més natural possible. En els nivells més alts entrant en detalls a mesura que es va aprofundint en les funcions.

Així doncs tenim aquesta jerarquia:

Munta palé		Desmunta palé	
Agafa pila	Posa palé	Agafa Palé	Posa pal
Obre/tanca pinça			

Cal fer especial menció a dos vectors de control de l'estat del programa, aquests són `npcspila` i `alloc`.

`npcspila(p)` conté el nombre de peces que resten a la pila inicial d'on s'agafen.

`alloc(m)` indica quantes peces ja estan a lloc, situades al munt p del palé, recordem que cada munt correspon a un tipus de peça.

Ambdues variables serveixen per controlar l'altura en Z d'on agafar les peces, i per saber quan ja no en queden més.

Amb aquest principi ens queda un cos principal tan lleuger com aquest.

```
970 gosub *INIT
980 gosub *CALCPTS
990 gosub *MNTPALE
1000 dly DPALE
1010 gosub *DESPAILE
1020 gosub *ACABA
1030 end
```

4.2.1 Auxiliars

Canvi sistemes de coordenades En la funció CAM2ROB es troba implementat el canvi de sistemes de coordenades del la càmera al robot. Com a interfície llegeix els punts ppx i ppy que són els que es desitgen transformar, així com les *macros* del programa oPx, oPy, cPx, cPy i l'angle. Deixa els valors de ppx i ppy en funció del sistema de coordenades del braç robot en les variables prx i pry.

```
2020 *CAM2ROB
2030     angleR =(angle*M_PI) / 180.0
2040     prx = ppx*sin(angleR) + ppy*cos(angleR) + oPy + cPx
2050     pry = ppx*cos(angleR) - ppy*sin(angleR) + oPx + cPy
2060     return
```

Obertura-Tancament de pinça Per tal de facilitar la llegibilitat del codi i no afegir constantment els retards per la obertura i tancament de pinça s'han definit les funcions OPINCA i TPINCA que encapsulen aquest comportament.

```
2080 *OPINCA
2090     dly DOPINCAI
2100     hopen PINCA
2110     dly DOPINCAF
2120     return
```

```
2130 *TPINCA
2140     dly DTPINCAI
2150     hclose PINCA
2160     dly DTPINCAF
2170     return
```

4.2.2 Inicialitzacions

En aquesta rutina es duu a terme l'operació de *homing* i demés inicialitzacions físiques del braç robot com l'obertura de la pinça o de les variables que controlen l'entorn del robot, com el comptador de peces que s'han posat a cada palé.

```
1050 *INIT
1060     servo ON
1070     ovrd VNORMAL
1080     mov Paralisi
1090     gosub *OPINCA
1100     for i = 1 to TP
1110         alloc(i) = 0
1120     next
1130     return
```

4.2.3 Càlcul de punts

Com ja s'ha comentat en la pràctica s'ha fet el màxim esforç per posar tots els punts en funció d'uns pocs, per això en la funció de càlcul de punts s'omplen els vectors que contenen els punts homòlegs calculats a partir de les *macros* que descriuen l'entorn físic. En aquest punt també es calcula l'ordre de recollida de les peces en funció de l'angle (figura 2). Per limitacions del llenguatge comentades a l'apartat 6 d'incidents el codi no has sortir gaire elegant.

Un cop acabada la funció *càlcul de punts* tots els vectors de punts estan apunt per ser recorreguts per part del braç robot en els eixos (X,Y), el Z és calculat en temps d'execució ja que depèn de quina peça s'estigui tractant, ja que son apilades a l'eix Z. Aquests vectors emprats de interfície són:

Pila Cada component indica la posició (X,Y) de cada una de les piles d'on s'agafen inicialment les peces, en l'execució per defecte seran dues.

Pale Cada component correspon a la posició on anirà col·locat cada tipus de peça al palé.

PalI Posició inicial on es col·loca el braç per iniciar el descens sobre el pal.

PalF Punt final de descens del braç on es considera que la peça ja hi ha entrat i pot ser amollada.

```
1140 *CALCPTS
1150   for pil = 1 to PILES
1160       Pila(pil) = Pila0
1170       Pila(pil).x = Pila(1).x + DXPILES * (pil - 1)
1180       Pila(pil).y = Pila(1).y + DYPILES * (pil - 1) 'es 0
1190   next

1210   for tipus = 1 to TP
1220       ppx = RELPALE(tipus, 1) 'paramentres de entrada de CAM2ROB
1230       ppy = RELPALE(tipus, 2)
1240       gosub *CAM2ROB          'prx i pry son parametres de sortida
1250       Pale(tipus) = Pale0    'Escriu altres components i orientacions
1260       Pale(tipus).x = prx
1270       Pale(tipus).y = pry
1280       PaleOut(tipus) = PaleOut0
1290       PaleOut(tipus).x = prx '- 7.0
1300       PaleOut(tipus).y = pry - 15.0
1310   next

1330   for pal = 1 to PALS
1340       PalI(pal) = Pal0
1350       PalI(pal).x = PalI(pal).x + DXPALS * (pal - 1)
1360       PalI(pal).y = PalI(pal).y + DYPALS * (pal - 1)
```

```

1370         PalF(pal) = PalI(pal)
1380         PalF(pal).z = PalF(pal).z - DZPAL
1390     next
1400
1410     angle = angle mod 360
1420     if ((0.0 < angle) and (angle < 45.0)) then
1430         ordre(1) = 3
1440         ordre(2) = 2
1450         ordre(3) = 4
1460         ordre(4) = 1
1470         return
1480     endif
1490     if ((45.0 < angle) and (angle < 90.0)) then
1500         ordre(1) = 3
1510         ordre(2) = 4
1520         ordre(3) = 2
1530         ordre(4) = 1
1540         return
1550     endif
1560     if ((90.0 < angle) and (angle < 135.0)) then
1570         ordre(1) = 4
1580         ordre(2) = 3
1590         ordre(3) = 1
1600         ordre(4) = 2
1610         return
1620     endif
1630     if ((135.0 <= angle) and (angle < 180.0)) then
1640         ordre(1) = 4
1650         ordre(2) = 1
1660         ordre(3) = 3
1670         ordre(4) = 2
1680         return
1690     endif
1700     if ((180.0 <= angle) and (angle < 225.0)) then
1710         ordre(1) = 1
1720         ordre(2) = 4
1730         ordre(3) = 2
1740         ordre(4) = 3
1750         return
1760     endif
1770     if ((225.0 <= angle) and (angle < 270.0)) then
1780         ordre(1) = 1
1790         ordre(2) = 2
1800         ordre(3) = 4
1810         ordre(4) = 3
1820         return
1830     endif
1840     if ((270.0 <= angle) and (angle < 315.0)) then
1850         ordre(1) = 2

```

```

1860         ordre(2) = 1
1870         ordre(3) = 4
1880         ordre(4) = 3
1890         return
1900     endif
1910     ' 315.0 > angle < 360.0
1920     ordre(1) = 2
1930     ordre(2) = 3
1940     ordre(3) = 1
1950     ordre(4) = 4
1960     return

```

4.2.4 Munta palé

Tal i com indica el títol en aquesta funció es munta el palé, aquesta tasca consisteix en iterar per cada una de les peces existents en cada una de les piles per agafar-les i dipositar-les al lloc corresponent del palé.

```

2180 *MNTPALE
2190     peca = 1
2200     for pil = 1 to PILES
2210         for pecapila = 1 to npcspila(pil)
2220             gosub *AGAFPILA
2230             gosub *POSAPALE
2240             peca = peca + 1
2250         next
2260     next
2270     return

```

Agafa de la pila

```

2380 *AGAFPILA
2390     mov Pila(pil)
2400     Prvsnl = Pila(pil)
2410     Prvsnl.z = Prvsnl.z - ZTPR + (npcspila!(pil) - pecapila) * HDISC
2420     ovrd VLENT
2430     mvs Prvsnl
2440     gosub *TPINCA
2450     mvs Pila(pil)
2460     ovrd VNORMAL6
2470     return

```

Posa al Palé

```
2480 *POSAPALE
2490     mov Pale(tipusP(peca))
2500     Prvsnl = Pale(tipusP(peca))
2510     Prvsnl.z = Prvsnl.z - ZTPR + alloc(tipusP(peca)) * HDISC
2520     ovrd VLENT
2530     mvs Prvsnl
2540     gosub *OPINCA
2550     mvs Pale(tipusP(peca))
2560     ovrd VNORMAL
2570     alloc(tipusP(peca)) = alloc(tipusP(peca)) + 1
2580     return
```

4.2.5 Desmunta palé

En aquest punt del programa el braç va munt a munt del palé agafant les peces i deixant-les als pals, no passa al següent munt mentre a l'actual quedin peces. L'ordre d'agafada dels munts ha estat calculat en *càlcul de punts* com ja s'ha esmentat (secció 4.2.3).

```
2290 *DESPALE
2300     for tipus = 1 to TP
2310         munt = ordre(tipus)
2320         while alloc(munt) > 0
2330             gosub *AGAFPALE
2340             gosub *POSADEST
2350         wend
2360     next
2370     return
```

Agafa del palé

```
2590 *AGAFPALE
2600     mov PaleOut(munt)
2610     Prvsnl = PaleOut(munt)
2620     Prvsnl.z = Prvsnl.z - ZTPT + (alloc(munt) - 1) * HDISC
2630     ovrd VLENT
2640     mvs Prvsnl
2650     gosub *TPINCA
2660     mvs PaleOut(munt)
2670     ovrd VNORMAL
2680     alloc(munt) = alloc(munt) - 1
2690     return
```

Posa pal

```
2700 *POSADEST
2710     mov PalI(munt)
2720     ovrd VLENT
2730     mvs PalF(munt)
2740     gosub *OPINCA
2750     mvs PalI(munt)
2760     ovrd VNORMAL
2770     return
```

4.2.6 Acaba

De manera complementària a l'inicialitza, *acaba* s'encarrega del posicionament físic del robot en una posició de repòs i la desconnexió dels servomotors.

```
1970 *ACABA
1980     mov Paralisi
1990     hopen PINCA
2000     servo OFF
2010     return
```

---

5 Joc de proves

Per tal de provar la pràctica s'han realitzat una sèrie de jocs de proves descrits a continuació.

Cal esmentar que al no poder oferir una traça de l'execució aquest apartat sols serveix per mencionar proves interessants a fer per validar qualsevol canvi el programa.

La primera prova es realitza amb l'enunciat per defecte, sols dos munts i quatre peces, una de cada tipus. A continuació es duen a terme rotacions del palé.

Cada una de les rotacions es fa per comprovar que el braç agafi les peces amb l'ordre que toca sense collisonar amb els demés munts. Així doncs es realitzen vuit execucions corresponents als vuit casos (figura 2) de recollida que s'han esmentat a l'apartat d'explicació de l'enunciat.

A continuació es realitza la prova de posar les quatre peces del mateix tipus, aquest test serveix per comprovar si funciona correctament el desplaçament en Z. Per altra banda amb aquest test es comprova que passa quan no existeix algun tipus de peça en la seqüència.

Finalment es prova l'execució amb piles de diferent dimensió (4 i 2) amb peces repetides del mateix color.

Cal esmentar que tots els tests foren passats abans de l'escotament de les bateries que guardaven els valors dels codificadors angulars òptics. Després del re-establiment del robot sols s'han fet proves amb les piles de diferent dimensió amb $\alpha = 133$ i $\alpha = 240$ ⁴ ja que dur a terme els tests es una inversió de temps considerable.

---

⁴Aquestes dues exuecions es poden visualitzar a:

<http://www.youtube.com/watch?v=fPLusSjFok4>

<http://www.youtube.com/watch?v=ENp9qKfcj20>

6 Incidents, problemàtica al desenvolupament i valoració

Durant el desenvolupament com es habitual hom es troba amb problemes a resoldre, alguns d'ells fruit de l'aprenentatge però d'altres deguts a limitacions de l'entorn ja sigui físic com virtual.

6.1 Problemàtica física

El primer problema a afrontar era fer arribar les peces als pas 3 i 4. S'entén que aquest fet es intencionat per complicar una mica més la pràctica. En el nostre cas això ha estat resolt tombant la pinça com ja s'ha exposat en les seccions anteriors. El fet de tornar la pinça porta una sèrie de complicacions addicionals. L'una és que el sistema de coordenades de la pinça no està ubicat perfectament a la zona de contacte on s'agafen les peces, això fa que s'hagi de fer una petita correcció en *XY* respecte a la posició quan està perpendicular. Aquesta correcció és veu al codi com una resta de 17.0 a *Y*, no definit com a *macro* per resignació.

La solució no es gaire elegant però sí efectiva, tal vegada si el treball a realitzar fos més complexe considerariem intentar moure el sistema de coordenades al punt correcte, ja sigui amb la funció `tool` com fent un càlcul propi a mà i tenint una funció similar a la `CAM2ROB` (secció 4.2.1).

En l'entorn físic també ens hem trobat amb el problema que les peces tenen restes de cola i vegades s'aferren entre elles movent dues peces a la vegada, cosa que desbarata totalment l'execució i requereix un reseteig manual de l'entorn.

S'entén que tots aquests problemes físics són fruit de viure en un món material amb certes complicacions que, al cap i a la fi, fan la vida un poc més interessant. Per altra banda si entrem en l'apartat de problemes o incidents en el programari ens trobam amb coses menys justificables.

6.2 Problemàtica virtual

El llenguatge de programació del robot es un autèntic desastre, incòmode i poc pràctic. A classe s'ha comentat que una de les problemàtiques de la robòtica industrial és el temps que és té el robot aturat per programar-lo i d'aquí que s'inverteixi molt de temps en simuladors, que no poden, entre d'altres, simular els problemes físics esmentats anteriorment. Així doncs seria molt més eficaç tenir millors llenguatges que no indueixin a l'error i facilitin un desenvolupament més ràpid que no pas dedicar-se a simuladors.

Concretament al llenguatge li sobren coses com el numerat de línia, sobretot que l'entorn no ho faci de manera completament automàtica. Requerir numerat només fa que s'hagi de pitjar el botó de re-enumeració cada cop i esperar que es faci el procés, que incomprendiblement tarda uns 2 o 3 segons.

Al llenguatge també són necessaris més elements, el primordial són variables locals i crides de funcions amb un fàcil pas de paràmetres, les variables globals i el `gosub` indueixen freqüentment a l'error.

Falta de *macros*, en tot programa, i més els que tracten entorns físics, són necessaris números màgics, aquests poden ser resolts amb una variable però si són necessaris per la declaració d'un vector tenim un problema, i més si el llenguatge no permet que aquests siguin dinàmics. És trist haver de posar números màgics per tot amb un comentari el costat on aparegui algun identificador per poder-los localitzar al llarg del codi quan s'ha de realitzar algun canvi.

Tampoc estaria de més el suport de la funció de `case` amb `floats` o com a mínim l'entorn podria aixecar un advertiment en ser usat, dient que no funciona.

Finalment comentar que el sistema de mostrat d'errors pobre a més de sovint pràcticament inexistent.

6.3 Valoració

Aquests comentaries venen perquè l'algorisme i modelat de la pràctica s'elaboren en unes hores. El gruix de temps invertit ha estat ajustant paràmetres del robot i barallant-se amb el llenguatge i entorn. Així i tot ha estat d'agrair el fet de poder estar amb contact amb un braç real. Cal dir que tot i així la pràctica ha estat amena i entretinguda, però en aquests temps convé més ser crític per millorar encara més el que és té, intentant que cada cop la Universitat sigui un millor lloc per el creixement de l'estudiant.

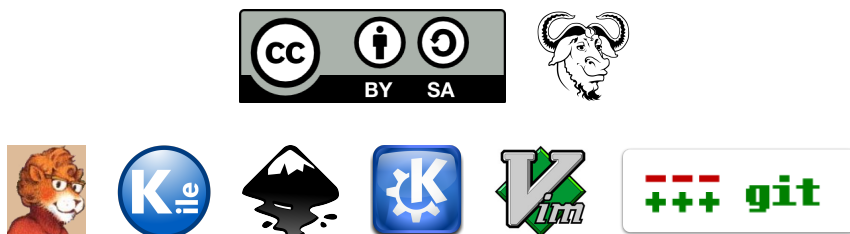

Aquest document està baix llicència Creative Commons Atributive Share-Alike 3.0 per tant es pot compartir, modificar i distribuir, però citant els autors originals i sense modificar la llicència. De la mateixa manera el codi font està baix llicència GNU GPL v3 per part dels dos autors.

El document en versió digital i el codi font el trobareu a
<https://github.com/bmiro/raiden>

Aquest document i tota la part de la practica que s'ha pogut ha estat desenvolupat emprant programari lliure:

~~La~~ $\text{\LaTeX}$ i Kile per el text, Inkscape pels diagrames, Kate i Vim per l'edició del codi font. Git com a sistema de control de versions.

7 Annex: Codi font complet

```
1 10 ''''''''''Capçalera requerida a l'enunciat''''''''''
2 20 tool(0,0,190,0,0,0)
3 30 def INTE GROC, BLANC, BLAU, VERMELL
4 40 VERMELL = 1
5 50 BLANC = 2
6 60 GROC = 3
7 70 BLAU = 4
8
9 80 def INTE N 'veure variable pcsPila de la seccio de declaracions propies
10 90 N = 3
11 100 dim tipusP!(6)
12 110 tipusP(1) = BLAU
13 120 tipusP(2) = BLANC
14 130 tipusP(3) = VERMELL
15 140 tipusP(4) = BLANC
16 150 tipusP(5) = BLAU
17 160 tipusP(6) = GROC
18
19 170 'coordenades x i y del punt P respecte la camera
20 180 def FLOAT oPx, oPy
21 190 oPx = 0.0
22 200 oPy = 0.0
23 210 'angle de rotació del palé respecte la camera
24 220 def FLOAT angle
25 230 angle = 133.0
26 240 'coordenades x i y de l'origen del sistema de la camera
27 250 def FLOAT cPx, cPy
28 260 cPx = 550.0
29 270 cPy = 0.0
30
31 280 '''''''''' Macros pròpies ''''''''''
32 290 def INTE PINCA
33 300 PINCA = 1
34
35 310 def FLOAT DPALE 'Delay despres de haver munta tel pale
36 320 DPALE = 4.0
37
38 330 def FLOAT DOPINCAI, DOPINCAF, DTPINCAI, DTPINCAF 'emps abans i despres per obrir/tancar pi
39 340 DOPINCAI = 1.0 'Es important estar ben estatic el deixar
40 350 DOPINCAF = 0.5
41 360 DTPINCAI = 0.5
42 370 DTPINCAF = 0.5
43
44 380 def INTE VLENT, VNORMAL
45 390 VLENT = 10
46 400 VNORMAL = 30
47
48 410 def FLOAT ZS, ZTPT, ZTPR 'Pla Z on es desplaça el robot per sobre de la terra _real_
49 420 ZS = 280.0
50 430 ZTPT = ZS - 10.0 ' Pla de terra amb pinça tombada
51 440 ZTPR = ZS + 6.5 ' Pla de terra amb pinça recta
```

```

52
53
54 450 def INTE TP 'tipus de pença diferents
55 460 TP = 4
56
57 470 def INTE PILES 'Numero de pilaes inicials on hi ha les peces
58 480 PILES = 2
59
60 490 def INTE PALS 'Numero de pals
61 500 PALS = 4
62
63 510 def FLOAT DT 'Diferencial de temps per la pinça
64 520 DT = 0.5
65
66 530 def FLOAT HDISC 'Altura dels discs
67 540 HDISC = 17.5
68
69 550 'TODO documentar cap on intrementen les x i tot l'entorn, premises de colocacio etc.
70 560 def FLOAT DXPILES 'Distancia X entre les pilaes
71 570 DXPILES = 100.0
72 580 def FLOAT DYPILES 'Distancia Y entre les pilaes
73 590 DYPILES = 0.0
74 600 def FLOAT DXPALE 'Distancia X entre els punts del pale
75 610 DXPALE = 110.0
76 620 def FLOAT DYPALE 'Distancia Y entre els punts del pale
77 630 DYPALE = 110.0
78 640 def FLOAT DXPALS 'Distancia X entre els pals
79 650 DXPALS = 79.0
80 660 def FLOAT DYPALS 'Distancia Y entre els pals
81 670 DYPALS = 0.0
82 680 def FLOAT DZPAL 'Distancia Z per entrar dins el pal
83 690 DZPAL = 45.0
84
85 700 dim RELPALE# (4,2) '4 = TP, posicions relatives al centre per fer el palé (x, y)
86 710 RELPALE (1,1) = -55.0
87 720 RELPALE (1,2) = 55.0
88 730 RELPALE (2,1) = 55.0
89 740 RELPALE (2,2) = 55.0
90 750 RELPALE (3,1) = 55.0
91 760 RELPALE (3,2) = -55.0
92 770 RELPALE (4,1) = -55.0
93 780 RELPALE (4,2) = -55.0
94
95 790 '//////////////////// Declaracions pròpies //////////////////////
96 800 dim npcsPila!(2) '2 = PILES
97 810 npcsPila(1) = N+1
98 820 npcsPila(2) = N-1
99
100 830 dim ordre!(4) '4 = TP Ordre de recollida de les peces
101
102 840 dim alloc!(4) '4 = TP Tantes posicions com tipus de peça, les peces que ja estan a lloc
103
104 850 def POS Prvsnl 'Punt Provisional per calcul
105

```

```

106 860 dim Pale(4) '4 = TP, posicio segura sobre la columna d'on s'ha de posar la peça
107 870 dim PaleOut(4)
108 880 dim Pila(2) '2 = PILES posicio segura sobre la pila
109 890 dim PalI(4) ' 4 = PALS
110 900 dim PalF(4) ' 4 = PALS
111
112 910 def INTE i, pil, pal, munt, peca, pecapila, tipus 'iteradors
113
114 920 def FLOAT angleR
115 930
116 940 def FLOAT ppx, ppy 'punt pale ' emprats com a paramentres per el pals de
117 950 def FLOAT prx, pry 'punt robot ' coorenades del pale al robot
118
119 960 '//////////////////// MAIN '////////////////////
120 970 gosub *INIT
121 980 gosub *CALCPTS
122 990 gosub *MNTPALE
123 1000 dly DPALE
124 1010 gosub *DESPALE
125 1020 gosub *ACABA
126 1030 end
127
128 1040 '//////////////////// RUTINES '////////////////////
129 1050 *INIT
130 1060 servo ON
131 1070 ovrd VNORMAL
132 1080 mov Paralisi
133 1090 gosub *OPINCA
134 1100 for i = 1 to TP
135 1110 alloc(i) = 0
136 1120 next
137 1130 return
138
139 1140 *CALCPTS
140 1150 for pil = 1 to PILES
141 1160 Pila(pil) = Pila0
142 1170 Pila(pil).x = Pila(1).x + DXPILES * (pil - 1)
143 1180 Pila(pil).y = Pila(1).y + DYPILES * (pil - 1) 'es 0
144 1190 next
145
146 1210 for tipus = 1 to TP
147 1220 ppx = RELPALE(tipus, 1) 'paramentres de entrada de CAM2ROB
148 1230 ppy = RELPALE(tipus, 2)
149 1240 gosub *CAM2ROB 'prx i pry son parametres de sortida
150 1250 Pale(tipus) = Pale0 'Escriu altres components i orientacions
151 1260 Pale(tipus).x = prx
152 1270 Pale(tipus).y = pry
153 1280 PaleOut(tipus) = PaleOut0
154 1290 PaleOut(tipus).x = prx '- 7.0
155 1300 PaleOut(tipus).y = pry - 15.0
156 1310 next
157
158 1330 for pal = 1 to PALS
159 1340 PalI(pal) = Pal0

```

```

160 1350      PalI(pal).x = PalI(pal).x + DXPALS * (pal - 1)
161 1360      PalI(pal).y = PalI(pal).y + DYPALS * (pal - 1)
162 1370      PalF(pal) = PalI(pal)
163 1380      PalF(pal).z = PalF(pal).z - DZPAL
164 1390      next
165 1400
166 1410      angle = angle mod 360
167 1420          if ((0.0 < angle) and (angle < 45.0)) then
168 1430              ordre(1) = 3
169 1440              ordre(2) = 2
170 1450              ordre(3) = 4
171 1460              ordre(4) = 1
172 1470              return
173 1480          endif
174 1490      if ((45.0 < angle) and (angle < 90.0)) then
175 1500          ordre(1) = 3
176 1510          ordre(2) = 4
177 1520          ordre(3) = 2
178 1530          ordre(4) = 1
179 1540          return
180 1550      endif
181 1560      if ((90.0 < angle) and (angle < 135.0)) then
182 1570          ordre(1) = 4
183 1580          ordre(2) = 3
184 1590          ordre(3) = 1
185 1600          ordre(4) = 2
186 1610          return
187 1620      endif
188 1630      if ((135.0 <= angle) and (angle < 180.0)) then
189 1640          ordre(1) = 4
190 1650          ordre(2) = 1
191 1660          ordre(3) = 3
192 1670          ordre(4) = 2
193 1680          return
194 1690      endif
195 1700      if ((180.0 <= angle) and (angle < 225.0)) then
196 1710          ordre(1) = 1
197 1720          ordre(2) = 4
198 1730          ordre(3) = 2
199 1740          ordre(4) = 3
200 1750          return
201 1760      endif
202 1770      if ((225.0 <= angle) and (angle < 270.0)) then
203 1780          ordre(1) = 1
204 1790          ordre(2) = 2
205 1800          ordre(3) = 4
206 1810          ordre(4) = 3
207 1820          return
208 1830      endif
209 1840      if ((270.0 <= angle) and (angle < 315.0)) then
210 1850          ordre(1) = 2
211 1860          ordre(2) = 1
212 1870          ordre(3) = 4
213 1880          ordre(4) = 3

```



```

214 1890          return
215 1900      endif
216 1910  ' 315.0 > angle < 360.0
217 1920  ordre(1) = 2
218 1930  ordre(2) = 3
219 1940  ordre(3) = 1
220 1950  ordre(4) = 4
221 1960  return
222
223 1970 *ACABA
224 1980     mov Paralisi
225 1990     hopen PINCA
226 2000     servo OFF
227 2010     return
228
229 2020 *CAM2ROB
230 2030     angleR =(angle*M_PI) / 180.0
231 2040     prx = ppx*sin(angleR) + ppy*cos(angleR) + oPy + cPx
232 2050     pry = ppx*cos(angleR) - ppy*sin(angleR) + oPx + cPy
233 2060     return
234
235 2080 *OPINCA
236 2090     dly DOPINCAI
237 2100     hopen PINCA
238 2110     dly DOPINCAF
239 2120     return
240
241 2130 *TPINCA
242 2140     dly DTPINCAI
243 2150     hclose PINCA
244 2160     dly DTPINCAF
245 2170     return
246
247 2180 *MNTPALE
248 2190     peca = 1
249 2200     for pil = 1 to PILES
250 2210         for pecapila = 1 to npcspila(pil)
251 2220             gosub *AGAFPILA
252 2230             gosub *POSAPALE
253 2240             peca = peca + 1
254 2250         next
255 2260     next
256 2270     return
257
258 2290 *DESPAILE
259 2300     for tipus = 1 to TP
260 2310         munt = ordre(tipus)
261 2320         while alloc(munt) > 0
262 2330             gosub *AGAFPALE
263 2340             gosub *POSADEST
264 2350         wend
265 2360     next
266 2370     return
267

```

```

268 2380 *AGAFPILA
269 2390     mov Pila(pil)
270 2400     Prvsnl = Pila(pil)
271 2410     Prvsnl.z = Prvsnl.z - ZTPR + (npcspila!(pil) - pecapila) * HDISC
272 2420     ovrd VLENT
273 2430     mvs Prvsnl
274 2440     gosub *TPINCA
275 2450     mvs Pila(pil)
276 2460     ovrd VNORMAL
277 2470     return
278
279 2480 *POSAPALE
280 2490     mov Pale(tipusP(peca))
281 2500     Prvsnl = Pale(tipusP(peca))
282 2510     Prvsnl.z = Prvsnl.z - ZTPR + alloc(tipusP(peca)) * HDISC
283 2520     ovrd VLENT
284 2530     mvs Prvsnl
285 2540     gosub *OPINCA
286 2550     mvs Pale(tipusP(peca))
287 2560     ovrd VNORMAL
288 2570     alloc(tipusP(peca)) = alloc(tipusP(peca)) + 1
289 2580     return
290
291 2590 *AGAFPAL
292 2600     mov PaleOut(munt)
293 2610     Prvsnl = PaleOut(munt)
294 2620     Prvsnl.z = Prvsnl.z - ZTPT + (alloc(munt) - 1) * HDISC
295 2630     ovrd VLENT
296 2640     mvs Prvsnl
297 2650     gosub *TPINCA
298 2660     mvs PaleOut(munt)
299 2670     ovrd VNORMAL
300 2680     alloc(munt) = alloc(munt) - 1
301 2690     return
302
303 2700 *POSADDEST
304 2710     mov PalI(munt)
305 2720     ovrd VLENT
306 2730     mvs PalF(munt)
307 2740     gosub *OPINCA
308 2750     mvs PalI(munt)
309 2760     ovrd VNORMAL
310 2770     return

```
